

Pověsti a příběhy

a upravil Tomáš Bednařík. V roce 2004 ji vydalo město Nové Strašecí a stále je dostupná v prodeji.

Při nabízené procházce budete obcházet vrch Štřela. K němu se váže pověst o zlém rytíři, který zde postavil hrad a loupil v celém kraji. Lidé mu říkali Černobýl. Podle pověsti do něj udeřil blesk a spálil ho na uhel. Mnohé pověsti v uvedených knihách se vztahují k původu místních názvů. Například Přerubenice se dříve kvůli požárům, které několikrát postihly místní tvrz, nazývaly Červenice. Dučice se původně jmenovaly Dubčice podle dubu, u kterého se usadil jeden z pronásledovaných rodů. Časem však z názvu vypadlo písmenko b.

Kdo z vás došel po modré turistické značce na Voškovou, mohl si připomenout pověst o pojmenování příkré pěšinky vedoucí z Pánovy louky do strmé severní stráně Voškově. V době, kdy na lesních paloučcích tančily půvabné víly, proháněli se diví mužové a divoženky, chodily polednice, vládly Vesna, Morana i Perun, potkal poslední zmíněný čerta, kterého chtěl potrestat za nekalé koušky. Tři dny spolu zápasili bez oddechu a pak čert, aby mohl prchnout, vyhrabal rychle schody a zmizel v lese. Od té doby se cesta jmenuje Čertovka.

V pověstech se také píše, že bývalí obyvatelé Přerubenic bránili území Čechů proti Lučanům, kteří přes Voškovou podnikali nájezdy na české území. Obyvatelé Bdína pak ze stejného důvodu hlídali prastarou lesní cestu vedoucí z Voškově do Bdína.

Jiné pověsti se vztahují k nadpřirozeným bytostem. Například v Dučicích se vždy od půlnoci do jedné hodiny objevovala postava oděná do dlouhého bílého rubáše, obcházela chvíli kapličku na návsi s velkým kamenným mezníkem v náručí a žalostně volala: „Kam ho mám dát?“ Pak se dala na obchůzku vesnicí. Lidé zavírali okenice, aby to kvílení nemuseli poslouchat. Byl to prý duch sedláka, který okradl souseda o kus pole. Za to ho sám Lucifer odsoudil a zachránit ho mohl pouze poctivý člověk, který mu na jeho zavolání moudře odpoví. Možná tam strašidlo chodí dodnes, možná se našel poctivý člověk a prokletí ho zbavil. Odpověď najdete v uvedených knihách nebo v kapličce v Dučicích.

Zajímavosti v okolí

1 Stochov – tisíciletý Svatováclavský dub **2** Lány – letní sídlo prezidenta republiky (nepřístupný zámek, park, Muzeum TGM, Pamětní síň Alice Masarykové, Muzeum sportovních vozů, naučná stezka k Lánské oboře) **3** Kamenné řady u Kounova **4** Lužná u Rakovníka – Železniční muzeum Českých drah **5** Rakovník – gotické brány, Muzeum TGM (vlastivědná expozice), Rabasova galerie (stálá expozice obrazů V. Rabase) **6** Zbečno – skanzen Hamousův statek **7** hrad Křivoklát **8** Luh u Branova – pamětní síň Oty Pavla **9** hrad Týřov **10** Skryje – Památník Joachima Barranda, venkovská památková zóna (roubené chalupy), romantická jezírka na Zbirožském potoce **11** hrad Krakovec **12** letovisko Jesenice – Velký rybník (45 ha, přírodní koupaliště)

Tipy na turistické a cyklistické výlety najdete též v sekci turistika na internetových stránkách www.novestraseci.cz.

Město Nové Strašecí
Komenského náměstí 201
271 01 Nové Strašecí,
podatelna@novestraseci.cz
www.novestraseci.cz

Informační centrum
Havlíčková 1155
271 01 Nové Strašecí,
+420 728 875 886
icentrum@novestraseci.cz
www.novestraseci.cz

Středočeský kraj

Realizováno za přispění Fondu cestovního ruchu
a podpory podnikání Středočeského kraje.

Prospekt „Výlety I. Novostrašecko“ vydalo v roce 2012 Město Nové Strašecí.
Grafická úprava: Michal Dřtina, **Fotografie:** Michal Dřtina
Mapové podklady: Zákutí – tiskárna a kartografické vydavatelství
Texty: Michal Dřtina.

Na vrch Vošková a zpět údolím Bakovského potoka

Výlety I.

Novostrašecko

Na vrch Vošková a zpět údolím Bakovského potoka

Středně náročný pěší výlet na vrch Vošková a údolím Bakovského potoka k jeho pramenům. Půjдете místy, která jsou spojena s mnohými pověstmi o vodnicích, o pokladech nebo o loupežných rytířích. Místa, která vás překvapí svojí malebností i významem. Již v době Přemyslovců zde prý stály dřevěné pevnůstky, v kterých místní obyvatelé bránili kraj proti nájezdům Lučanů.

Průběh trasy

Parkoviště u hostince v Kalivodech – pramen Bakovského potoka (3 km), pramen Bakovského potoka – Kalivodský les (parkoviště) (1 km), Kalivodský les (parkoviště) – odbočka na Dučice (2 km), odbočka na Dučice – rozcestník Vošková (2 km), rozcestník Vošková – silnice k Bdínu (1 km), silnice k Bdínu – odbočka na polní cestu do Kalivod (1,5 km), odbočka na polní cestu do Kalivod – parkoviště u hostince v Kalivodech (1,5 km).

Celkem: 12 km, středně rychlou chůzí 4 hodiny, včetně občerstvení.

Parkoviště u hostince v Kalivodech – pramen Bakovského potoka (3 km), pramen Bakovského potoka – Kalivodský les (parkoviště) (1 km), Kalivodský les (parkoviště) – odbočka na Dučice (2 km), odbočka na Dučice – kaplička Dučice (1 km), kaplička Dučice – Přerubence (1 km), Přerubence – parkoviště u hostince v Kalivodech (1,5 km).

Celkem: 9,5 km, středně rychlou chůzí 3,5 hodiny, včetně občerstvení.

Hrázděné stavby slánského typu

Nedostatek lesů, a tím i stavebního dřeva, vedl při stavbě domů k hledání jiných stavebních materiálů a postupů. Stavělo se z kamene, hlavně z opuky, nebo se rozšířil zajímavý typ hrázděné stavební konstrukce, tzv. „slánské lepenice“. Pro Slánsko byly příznačné patrové domy; ty se zde vyskytují ve dvou typech. Starší má obytnou část s chlévem v přízemí a v patře má skladovací komory přístupné z pavlače. Při stavbě se uplatňovalo lepenicové hrázděné zdivo. Mladší typ zděného domu má v přízemí přímo ze dvora přístupné chlévy a sklep a v patře nad nimi obytnou část s komorami, přístupnou z pavlače.

Hrázdění (Fachwerk) představuje zvláštní případ rámové konstrukce s výplní, vkládanou většinou právě do tloušťky rámu.

U slánských lepenic, omítaných místy načervenalou hlínou, se kontrast mezi poli a trámovou kostrou neustálým bílením postupně potlačoval.

Popis trasy

Výlet začíná u hostince v Kalivodech. Vede většinou po neznačených cestách, takže si musíte dát větší pozor, abyste nesešli z cesty. Pomoci by vám měl plánec v tomto letáku, případně dobrá turistická mapa.

Vyrazíte pod hostincem vlevo okolo křížku po zpevněné cestě k rybníkům. Po cestě jděte až na hráz třetího rybníku, který se jmenuje Žabach. Projděte po hrázi na druhou stranu a pak vlevo k lesu. Tam začne cesta stoupat. Po dvou stech metrech přejděte Bakovský potok a zamiřte k odpočívadlu. Od něho pozvolným stoupáním dojdete až k pramenům Bakovského potoka, který budete mít celou cestu po pravé ruce. Dojdete až k silnici Řevničov–Hříškov. Na ní se dejte doprava. Pokračovat můžete po silnici zhruba kilometr, až narazíte na rozcestník Kalivodský les modré turistické značky (TZ). Na plánu je však vyznačena příjemnější lesní cesta, která je zhruba o čtyři sta metrů delší. Od rozcestníku půjdete směrem na Voškovou. Z Voškové okolo vysílače v podobě borovice k silnici, kde uhnete vpravo. Po silnici půjdete až do Bdínu, kde sto metrů za rybníkem zatočíte vpravo do polí. Před druhým rybníkem přejdete Bakovský potok. Cesta se stačí mírně vlevo ke Kalivodům, a pokud půjdete správně, vyjdete na silnici u domu čp. 16, což je hrázděná stavba slánského typu. Zbytek cesty vede po silnici na náves do Kalivod, kde si můžete prohlédnout pozdně barokní kapli sv. Petra a Pav-

la z 18. století a ojedinělou památku regionu, roubené stavení čp. 6 U Kozáků. Po sto metrech budete zpět u hostince.

Uvedená cesta může mít několik variant. Doporučíme vám tu, která vás zavede do Dučic. Zdejší kapličku upravili místní obyvatelé a zřídili v ní malé muzeum. Na tomto místě se také natáčely záběry filmu Marie Poledňákové Líbáš jako Bůh. Po necelých dvou kilometrech chůze od TZ Kalivodský les dojdete na výraznou křižovatku, kde dál rovně pokračuje modrá TZ. Vy se však vydáte hluboce vjeťou a širokou cestou vpravo, která se po chvíli stočí doleva a klesá. Po ní dojdete do Dučic, kde si můžete prohlédnout místní kapličku a krásné kamenné domy. Pak se vydáte po silnici zpět na Přerubence a Kalivody. Až do Kalivod půjdete po málo frekventované silnici. Cestou uvidíte krásnou zvoničku v Přerubenicích, hřbitov, hrázděné stavby, barokní kapli i roubené stavení. Pokud nebude moc velké bláto a místní zemědělci nezořou remízky, dá se projít z Dučic k úpatí vrchu Střela a dál vlevo po lesních cestách vrstevnicí zpět ke kalivodským rybníkům a k hostinci. Doporučujeme však pouze dobrodružím. A zdatnější turisté se mohou vrátit z Dučic zpět na modrou TZ a dokončit putování po základní trase.

